

Associació Consell de Cent

<p>PROPOSTA</p> 	<p>SENYALITZACIÓ DELS PORTALS DE LA MURALLA MEDIEVAL DE BARCELONA</p> <p>150 ANYS DE L'ENDERROC DE LES MURALLES DE BARCELONA</p>
 <p>Associació Consell de Cent</p>	
<p>Barcelona, Març 2006</p>	

“Avui dia, anar amunt i avall del passeig de Gràcia, passejar pel parc de la Ciutadella, o moure's pels distints barris [...] forma part de la nostra activitat quotidiana. Costa d'assumir que tot això [...] és quelcom que s'ha anat construint en aquest cicle de cent cinquanta anys”

Albert Cubeles i Antoni Nicolau

“El 150è aniversari de l'enderrocament de les muralles: repensant la ciutat contemporània”

**“Abajo las Murallas!!”!. 150 anys de l'enderroc de les muralles de Barcelona
Barcelona: Museu d'Història de la Ciutat, 2004**

“L'any 1285 el rei Pere II el Gran va ordenar la fortificació de Barcelona. [...] La direcció dels treballs fou assumida pel Consell de Cent, fet que la convertí en la primera obra pública en la qual el govern de la ciutat participava des d'una posició de màxima responsabilitat.”

Albert Cubeles i Ferran Puig

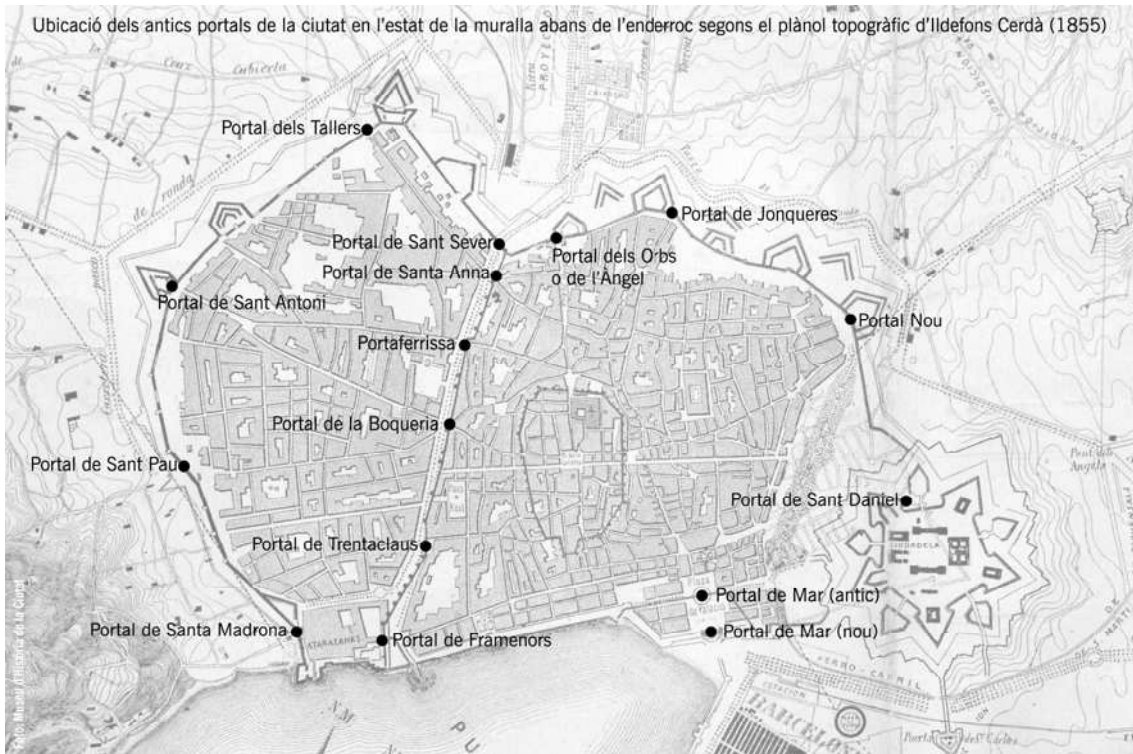
“Les fortificacions de Barcelona”

**“Abajo las Murallas!!”!. 150 anys de l'enderroc de les muralles de
Barcelona
Barcelona: Museu d'Història de la Ciutat, 2004**

Amb motiu del 150 aniversari de l'enderroc de la muralla, l'**Associació Consell de Cent** proposa que es recordi quin era el traçat de la muralla de la ciutat mitjançant la senyalització dels punts on hi havia hagut els portals d'aquesta muralla. D'aquesta manera es podrà seguir el límit de l'antiga ciutat i percebre l'abast de la seva transformació. Hi ha una segona motivació: l'estreta relació històrica que existí entre el Consell de Cent i la muralla, perquè fins a la seva desaparició, el Consell va ser el màxim responsable de tot el que es referia a la muralla, la seva construcció i el seu manteniment.

La muralla es va construir entre els segles XIII i XV sota la direcció del Consell, i amb una participació directa dels habitants de la ciutat. Al segle XVI el perímetre va quedar definitivament fixat amb 15 portals: el Portal de Mar, el Portal de Sant Daniel, el Portal Nou, el Portal de Jonqueres, el Portal dels Orbs o de l'Àngel, el Portal de Sant Sever, el Portal dels Tallers, el Portal de Sant Antoni, el Portal de Sant Pau i el Portal de Santa Madrona en el perímetre exterior, i el Portal de Santa Anna, la Portaferrixa, el Portal de la Boqueria, el Portal de Trentaclaus i el Portal de Framenors o de la Drassana a la Rambla.

Durant el segle XVII el traçat de la muralla es va mantenir pràcticament intacte, malgrat que l'avenç de l'artilleria va comportar la construcció de baluards, l'enderroc de moltes torres i la desaparició d'alguns portals (com els de Sant Pau, Tallers, Sant Sever i Jonqueres). El canvi més significatiu es va produir al segle XVIII amb l'aixecament de la Ciutadella. Ja al XIX es va obrir un nou portal al capdamunt de la Rambla i es va fer el nou Portal de Mar.

Tal i com s'explica a l'exposició "**Abajo las Murallas!!!**" del Museu d'Història de la Ciutat, a mitjans del segle XIX l'enderroc de la muralla va esdevenir una necessitat imperiosa per a Barcelona. Va ser l'Ajuntament, amb el suport de les diverses institucions ciutadanes, el que va liderar les iniciatives per aconseguir-ho, malgrat els constants obstacles que es van haver de superar per l'oposició del govern central a aquesta demanda barcelonina.

L'enderroc va ser possible l'estiu de 1854, en unes circumstàncies extremes i del tot excepcionals. Va ser l'Ajuntament qui va tenir la iniciativa i va encapçalar el procés, i els ciutadans els qui van consumir l'enderroc. Així doncs, va ser la ciutat la que va construir les muralles i la que les va enderrocar.

L'Associació Consell de Cent ha estat informada que el Museu d'Història de la Ciutat preveu iniciar l'excavació arqueològica de les restes del portal de Sant Daniel a partir del proper mes de juny, restes que es van localitzar el passat 22 de desembre de 2005 al Parc de la Ciutadella. Aquest marc, i sempre en funció de l'estat de l'excavació, podria ser un excel·lent espai per a la presentació pública d'aquesta senyalització durant les festes de la MERCÈ DE 2006.

La senyalització dels 15 portals que es proposa segueix el model que ha fet servir el Museu d'Història de la Ciutat per marcar el recorregut de la muralla romana. La intenció és mantenir un criteri unificat que, d'altra banda, ha demostrat ser funcional i eficaç. Per aquest motiu l'Associació s'ha adreçat al **Museu d'Història de la Ciutat** per tal de demanar la seva col·laboració, que es concreta en la següent proposta i pressupost:

- **Direcció i coordinació tècnica:** Antoni Nicolau i Jordi Carrió, Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona
- **Documentació i textos:** Albert Cubeles i Bonet (Historiador, comissari de l'exposició del MHCB "Abajo las Murallas!!!")
- **Grafisme:** PFP, disseny gràfic (Quim Pintó, Montse Fabregat, Jordi Pinós)
- **Construcció i instal·lació de les estructures de senyalització en ferro:** Tojay

